

Насамкінець підкреслимо, що попри колорит спілкування омонімія в науковій лексиці – приховане джерело деформацій світогляду, на що і слід звернути увагу викладачам усіх без винятку дисциплін.

А.О. Буланов

ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В останні десятиріччя дистанційне навчання розвивається стрімкими темпами. Приватні та державні вищі навчальні заклади, громадські організації та потужні промислові компанії доставляють своїм споживачам освітні послуги дистанційно, використовуючи засоби інформаційних та комунікаційних технологій.

Кореспондентське навчання, в якому системою зв'язку між викладачем та студентом слугувала пошта, буквально відображало технологію навчання, яка використовувалась для доставки навчального матеріалу. Ранні спроби впровадження цієї технології в навчальний процес були ще в 1880 році, коли кореспондентське навчання було започатковане в коледжах, де готували священників. Згодом кількість різноманітних курсів зростала, і в 1891 році в США була заснована Міжнародна школа кореспондентського навчання, яка до 1970 року нараховувала вже близько 150 000 студентів.

До 80-х років ХХ ст. технології дистанційного навчання, які використовувались для розробки навчальних матеріалів, їх доставки та взаємодії між викладачами та студентами були ще примітивними й недосконалими. Здебільшого то були друковані матеріали, іноді – прямі телевізійні трансляції. Для доставки навчального матеріалу використовувалась звичайна пошта, кабельне та громадське телебачення. Взаємодія викладача та студента здійснювалась за рахунок письмових завдань, прямих консультацій по телефону та іноді за допомогою аудіо-записів.

Ці технології дистанційного навчання були призначені для пасивного сприйняття інформації, мали низький рівень інтерактивності та були нездатні забезпечити ефективний двосторонній зв'язок між викладачем та студентом.

Вже через десять років техносфера й інформаційні технології значно вдосконалились. З'явилися потужні комп'ютери з можливістю діалогової взаємодії людини та машини, внаслідок чого комп'ютер став ефективним засобом навчання. В дистанційному навчальному процесі почали використовуватись супутникові антени та комп'ютерні технології. В університеті Міссурі (90-ті рр. ХХ ст.) керівником відділення незалежного навчання Дойлом Фелтсом було реалізовано перший проект дистанційного навчання з використанням комп'ютерних технологій, а саме була створена

система “The Computer Assisted Lesson Service”(CALS) (“Система комп’ютерної підтримки навчального процесу“), яка забезпечувала швидкий зворотний зв’язок .

Використання комп’ютерних технологій в дистанційному навчальному процесі дозволило значно оптимізувати процес навчання, а також об’єднати переваги традиційних технологій навчання з можливостями інформаційних технологій.

На сучасному етапі розвитку суспільства з’явилися нові технічні засоби, які дозволяють говорити про початок етапу використання не тільки інформаційних, але й комунікаційних технологій. По-перше, це всесвітня мережа Інтернет, по-друге – інші засоби комунікації, обладнання для проведення аудіо- та відеоконференцій, мобільний зв’язок. В сучасному суспільстві комунікації набувають все більшої значущості порівняно з інформацією, передачу якої забезпечували інформаційні технології ще зовсім недавно. Нові інформаційні та комунікаційні технології пропонують активну пізнавальну діяльність, вони є інструментами комунікації, а не просто електронно-обчислювальними машинами.

Інформаційні та комунікаційні технології є невід’ємною частиною процесу дистанційного навчання у вищих гуманітарних навчальних закладах США. Розглянемо використання цих технологій в дистанційному навчальному процесі детальніше.

Проаналізувавши різноманітні точки зору щодо класифікації інформаційних та комунікаційних технологій дистанційного навчання, ми виділяємо такі *інформаційні та комунікаційні технології дистанційного навчання*: електронну пошту, телеконференції, відеоконференції, мультимедіа та веб-сервери мережі Інтернет.

В дистанційному навчальному процесі важливу роль відіграють *телеконференції*.

Телеконференція – це організований тематичний обмін інформацією між користувачами мережі. Теоретично електронна пошта дозволяє відправити повідомлення як одному адресату, так і декільком відразу, але організоване листування за принципом «один-з багатьма» більш ефективно в середовищі телеконференції, яке спеціально створене для обговорення питань з конкретних тем та залучає зацікавлених користувачів.

Телеконференції в Інтернеті відрізняються залежно від:

- рівня доступу до інформації телеконференції – відкриті (доступні всім користувачам) та закриті (створені для обмеженого кола користувачів, що зареєструвалися);
- управління телеконференцією – керовані (ті, що керуються модератором, який відповідає за проведення конференції) та некеровані;
- способом організації обміном інформації – конференції в режимі офлайн (дискусійні групи, списки розсилки) та конференції в режимі онлайн.

Виділяють такі *види телеконференцій*:

1) асинхронні телеконференції – конференції, в яких обмін інформацією відбувається офлайн (за допомогою електронної пошти). Найпоширенішими формами асинхронних телеконференцій є списки розсилки та групи новин.

2) синхронні телеконференції – конференції в режимі реального часу, які надають можливість обміну як текстовою, так і візуальною та голосовою інформацією. Найпоширенішими формами синхронних конференцій є чати та аудіоконференції .

О.В. Гаврилова

ВИМОГИ ДО ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Контроль, як відомо, є важливим фактором та невід’ємною складовою системи навчання іноземної мови у виші і є органічно інтегрованим у цю систему. На відміну від власне навчання іноземної мови, метою якого є формування іншомовної мовленнєвої компетенції, завданням контролю передусім є визначення та оцінювання рівня її сформованості. Контроль виконує також інші функції, реалізація яких значно впливає на ефективність усього процесу навчання. Це функції зворотного зв’язку, оціночна, навчальна і розвиваюча.

Питання удосконалення контролю при вивченні іноземної мови набуває все більшої актуальності. Останнім часом, на думку багатьох дослідників, методистів та викладачів, одним з найбільш ефективних форм контролю при вивченні іноземної мови є тест, який відповідає цілям контролю та забезпечує ефективну реалізацію всіх його функцій.

Тестовий метод контролю інтенсивно розвивається і поширюється в системі вищої освіти України. Він є уніфікованою, загальновизнаною у світі формою контролю якості підготовки фахівців. Застосування такого контролю знань передбачає його високу технологічність, забезпечує об’єктивність оцінювання навчальних досягнень, що певним чином унеможливорює суб’єктивне ставлення викладача. Впровадження тестування навчальних досягнень дасть можливість забезпечити кожного студента інформацією щодо стану його навчальної підготовки, надати йому своєчасну допомогу в корегуванні ситуації відповідно до наявних потреб.

Процес запровадження тестового контролю знань повинен бути поступовим, планомірним і вимагає певного системного підходу. Контроль результатів навчальної діяльності є обов’язковим компонентом навчального процесу. Найбільш яскраво він проявляється під час фази завершення вивчення теми або модуля, хоча може бути наявним під час будь-якого етапу навчального процесу. Знання якості досягнутих